

TUUSULANJÄRVEN OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Aika: Tiistai 3.10.2017 klo 9.00 - 10.30

Paikka: Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä
Kultasepäncatu 4 B, Kerava

Osallistujat: Erkki Kukkonen (pj.) Järvenpään kaupunki
Jussi Salonen Tuusulan kunta
Sakari Heikkilä Tuusulan kunta
Kari Naalisvaara Paijalan yht. vesialueen osakaskunta
Pentti Korkka Tuomalan kalastuskunta
Tuija Reinikainen (vpj.) Pro Tuusulanjärvi -liike
Jaana Hietala (siht.) KUVES

Poissa: Helinä Perttu Järvenpään kaupunki
Tero Taponen Uudenmaan ELY-keskus
Pentti Mattila Tuusulan seudun maataloustuottajat ry
N.N. KUVES
Kari Korhonen KUVES

1.
KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Ehdotus: Jaettu asialista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

2.
RYHMÄN KOKOONPANON TARKISTUS

Ehdotus: Tuusulan kunnan uusi edustaja Jussi Salonen merkitään tiedoksi. Lisäksi todettiin, että Sakari Heikkilä jatkaa kunnan edustajana. KUVESin johtokunta nimeää edustajansa seuraavassa kokouksessaan (5.10.2017).

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

3.
EDELISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Ehdotus: Hyväksytään ohjausryhmän pöytäkirja 1/2017.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

4. TUUSULANJÄRVEN VEDENLAATU KESÄLLÄ 2017

Kesä oli viileä ja pintaveden lämpötila nousi 20 °C:een vain elokuussa. Automaattisen seurannan mukaan pohjanläheinen happipitoisuus pystyi hyvänä koko kesän.

Heinä-elokuun vaihteen sateet toivat järveen ravinteita ja elokuussa järvellä havaittiin runsaasti sinilevää. Levämäärää kuvaava klorofylli-pitoisuus oli kesä- ja heinäkuussa alle 20 µg/l ja elokuun puolivälissä sinileväkukinnan aikana 83 µg/l ja loppukuussa 43 µg/l. Syyskuussa klorofyllipitoisuus oli 38 µg/l. Kesän keskiarvo on siten 34 µg/l. Kolmen vuoden liukuva keskiarvo (28 µg/l) ylitti tavoitearvon 25 µg/l (liite 1).

Tuusulanjärven ravinnepitoisuudet ovat tyydyttävällä tasolla. Pintaveden kokonaisfosforipitoisuuden kesän keskiarvo on 68 µg/l (vaihteluväli 35 - 95 µg/l). Typpipitoisuuden kesän keskiarvo oli 805 µg/l (vaihteluväli 660 - 1100 µg/l). Korkeimmat pitoisuudet mitattiin leväkukinnan aikaan elokuussa.

Ehdotus: Ohjausryhmä merkitsee tiedoksi Tuusulanjärven tyydyttävän vedenlaadun kesällä 2017.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

5. TAIMENEN KOTOUTTAMINEN VUOHIKKAANOJAAN

Tuusulanjärven kalatien valmistumisen jälkeen on mahdollista kokeilla taimenen kotouttamista Vuohikkaanojaan, jonne on kunnostettu kutusoraikkoja ja jonka vedenlaatu voi olla riittävän hyvä taimenelle. Tähän liittyen vuosina 2016 ja 2017 toteutettiin Vuohikkaanojan ja Tuusulanjoen taimenpoikaskartoitus sähkökalastamalla. Vuohikkaanojassa ei havaittu taimenia, mutta mahdollisia kutupaikkoja oli muutamia. Uoma vaatii kuitenkin kunnostusta ennen kuin taimenen istutusta voidaan kokeilla. Ennen kuin tähän ryhdytään, on syytä selvittää mätihaudontakokeella veden laadun riittävyys mädin talvehtimiseen ja kuoriutumiseen.

Mätihaudontakokeesta on pyydetty tarjous VHVSY:ltä (liite 2). Koko tutkimuksen kustannukset ovat yhteensä 12 395 €, josta hankeen osuus on 9 395 €.

Ehdotus: Ohjausryhmä hyväksyy taimenen mätihaudontakokeen toteuttamisen Tuusulanjoella ja Vuohikkaanojassa VHVSY:n tarjouksen mukaisesti.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

6.
HANKKEEN TOIMENPITEET TAMMI - ELOKUUSSA 2017

Hankkeen kustannukset elokuun loppuun mennessä ovat yhteensä 96 300 € (liite 3). Toimenpiteet jakautuvat eri kohteisiin seuraavasti:

Hajakuormituksen vähentäminen (23 300 €)

- Vesiensuojelupalkkiot
- Osuus VILKKU-hankkeesta
- Kosteikkojen hoito ja seuranta
- Kuormitusseuranta
- Vanhakylän rantakosteikon suunnitelma

Ravintoketjukurinnotus (6 700 €)

- Tuusulanjoen ja Vuohikkaanojan kutupaikkainventointi toteutettiin keväällä
- Ankeriaita istutettiin Tuusulanjärveen (3000 kpl) ja Rusutjärveen (2000 kpl) 15.8.2017
- Ulapan kalamäärän arviointi kaikuluotauksella ja troolauksella toteutettiin 28.8.

Rannat ja vesikasvit (3 500 €)

- Vesikasveja niitettiin 8.8. ja 9.8. järven eteläpäästä ja Mäyränojan kosteikolla. Niittotyön kustannukset olivat 3 500 €.

Sedimentin kunnostus (12 500 €)

- Kaikki neljä hapetinta käynnistettiin kesäkuun alussa ja happitilanne pysyi hyvänä koko kesän. Hapen kyllästysaste pohjan läheisessä vedessä 1 m:n syvyydessä vaihteli 62 - 97 %.
- Järven syvänealueella seurattiin lämpötilaa ja happipitoisuutta Luoteen automaattisella YSI-mittarilla.
- Turbulenssitutkimus yhteistyössä vesiensuojeluyhdistyksen kanssa.
- Järvellä on seurattu sedimentin kaasunmuodostusta ja sedimentaatiota hankkeen toimesta

Ehdotus: Ohjausryhmä merkitsee tiedoksi hankkeen toteutuksen ja kustannukset tammi - elokuussa 2017.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

7.
HANKKEEN TOTEUTUS LOPPUVUONNA 2017

Hajakuormituksen vähentäminen

- ”Viljelijälähtöiset vesiensuojelutoimenpiteet Keski-Uudellamaalla” -hankkeen neuvonta- ja pellonpiennartilaisuudet (5 000 €)
- Rantamo-Seittelin vedenlaadun seuranta ja hoito (2 500 €)
- Haukkalanojan alaosan kunnostus (2 500 €)
- Vanhankylän kosteikon suunnittelu (2 100 €)
- Tulopurojen vedenlaadun seuranta (5 500 €)
- Räikilänojan vedenlaadun automaattinen seuranta 3 kk (8 000 €)
- Automaattinen seuranta Sarsalanojan yläjuoksulla Klenkon altaassa (1 000 €)

Kalasto

- Kalaston seurantatutkimukset (5 600 €)
- Hoitokalastus aloitetaan lokakuun alussa (40 000 €)
- Saalisseuranta (5 000 €)
- Eläinplanktonseuranta (5 000 €)
- Taimenen kotouttamistutkimukset; sähkökalastus ja mädinhaudontakoe (10 200 €)

Sedimentin kunnostus

- Hapettimien käyttö ja huolto (2 000 €)
- Seuranta (4 000 €)

Yhteiset

- Henkilöstö ym. menot (26 000 €)

Loppuvuoden kuluiksi tulee arviolta 132 000 € ja koko vuoden kuluiksi yhteensä 228 300 € (liite 3).

Ehdotus: Ohjaustyöryhmä merkitsee tiedoksi hankkeen loppuvuoden toteutuksen ja arvioidut kustannukset.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

8. HANKKEEN RAHOITUKSEN SEURANTA

Kuntien vuoden 2017 rahoitusosuus on yhteensä 190 000 € ja vuodelta 2016 siirtyi ennakkona 31 000 €. ELY-keskus myönsi hankkeelle korkeintaan 21 760 € avustuksen vuodelle 2017, joten hankkeella on käytössään yhteensä 242 760 €, josta on käytetty elokuun loppuun mennessä 96 300 €. Loppuvuoden kuluiksi tulee arviolta 132 000 € ja koko vuoden yhteensä 228 300 € (liite 3).

Kunnilta on laskutettu helmikuussa yhteensä 160 000 €. Loppuosa (2x15 000 €) laskutetaan tarvittaessa marraskuussa.

Ehdotus: Ohjausryhmä hyväksyy toisen maksuerän laskuttamisen tarvittaessa marraskuussa.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

9. HANKKEEN TALOUSSUUNNITELMA VUODELLE 2018

Tuusulanjärven vedenlaatu on kunnostustöiden ansiosta parantunut merkittävästi, mutta sinilevistä voi olla vielä ajoittain haittaa virkistyskäytölle, kuten loppukesinä 2016 ja 2017. Hoitoimet jatkuvat vuonna 2018 pääosin edellisten vuosien tapaan.

Hankkeen taloussuunnitelma vuosille 2018 - 2022 on päivitetty liikelaitoskuntayhtymän talousarvioesityksen mukaiseksi. Kuntien vuosittainen rahoitusosuus olisi yhteensä 180 000 €/v. Valtion osuudeksi on arvioitu 20 000 €.

Kuntien vuoden 2018 rahoitus laskutetaan kahdessa erässä hankkeen toteutuksen perusteella. Ensimmäinen erä (75 000 €) laskutetaan helmikuussa ja toinen erä (15 000 €) marraskuussa tarpeen mukaan.

Tutkimusten, suunnittelun, ja kunnostustöiden toteuttamisen sekä seurannan kustannukset ovat:

	Summat, 1000 euroa				
Vuosi	2018	2019	2020	2021	2022
Valuma-alueen vesiensuojelutoimenpiteet	45	45	45	45	45
Ravintoketjukunnostus	50	50	50	50	50
Rantojen kunnostus	16	16	16	16	16
Hapetus	19	19	19	19	19
Yhteiset	60	60	60	60	60
Yleiskulut	10	10	10	10	10
Yhteensä	200	200	200	200	200

Kustannuksissa on mukana Uudenmaan ELY-keskuksen arvioituna avustusosuutena 20 000 €/v (2018 - 2022).

Ehdotus: Ohjausryhmä esittää kuntien rahoitusosuuksiksi 90 000 €/kunta vuodelle 2018 ja ensimmäisen erän (75 000 €/kunta) maksatuksen 15.2.2018 mennessä.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

10. TIEDOKSI

KUVESin henkilökunta muuttaa Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymän (TSV) tiloihin (Kirkkotie 49, 04310 TUUSULA) viimeistään joulukuussa.

Ehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

11.
MUUT ASIAT

Todettiin, että asukkaat ja päättäjät eivät tiedä mitä järvellä on tehty ja tehdään. Tämän takia järven kunnostuksesta ja nykytilasta pitäisi tiedottaa aktiivisesti. Syksyllä lähetetään tiedote lehtiin ja pyritään käymään kunnissa kertomassa kunnostuksesta ja järven tilassa tapahtuneista muutoksista.

Keskusteltiin kuntien maankäytön suunnitelmista ja siitä miten niissä huomioidaan Tuusulanjärven suojelu. Hulevesien käsittelyn suunnittelu kaavoituksen yhteydessä on erityisen tärkeää. Salonen kertoi, että Tuusulan kunnassa on vireillä rantojen virkistyskäyttöä edistäviä hankkeita. Päätettiin pyytää kuntien tekniset johtajat seuraavaan kokoukseen esittelemään kuntien toimenpiteitä.

12.
SEURAAVA KOKOUS

Ehdotus: Ohjausryhmä päättää seuraavan kokouksen ajankohdan.

Päätös: Seuraava kokous pidetään 25.1.2018 klo 9.00.

Puheenjohtaja

Erkki Kukkonen

Pöytäkirjanpitäjä

Jaana Hietala

Sähköinen jakelu:

Ohjausryhmän jäsenet
Kunnostushankkeen www-sivut